

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

2024

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

20 листопада 2024 р.
Херсон - Хмельницький

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Херсонський національний технічний університет
Хмельницький національний університет**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**IV Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

***«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ,
ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ
В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»***

**20 листопада 2024 р.
Херсон - Хмельницький**

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 6 від 17 грудня 2024 року)*

Оргкомітет конференції:

Голова оргкомітету:

Олена ЧЕПЕЛЮК – д.т.н., професор, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона, ректор Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Заступник голови оргкомітету:

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА – д.е.н., професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Члени оргкомітету:

Деніс ВОСТРІКОВ – д-р, доцент, факультет фінансів, АSEM (Молдова);

Лілія ГРИГОРОЙ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Нато ДЖАБНІДЗЕ – заступник декана, к.е.н., асистент-професор, факультет економіки та бізнесу, Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія);

Анетта ЗЕЛІНСЬКА – доктор габілітована, професор кафедри логістики, Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща);

Ліліана ЛАЗАРІ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Тетяна КАНЄВА – д.е.н., професор, декан факультету фінансів та обліку Державного торговельно-економічного університету, м. Київ, Україна;

Валерій НЕМЧЕНКО – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та аудиту Одеського національного технологічного університету, м. Одеса, Україна;

Ольга САРАПНА – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Лариса СКОРОБОГАТА – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, Україна;

Олена ВОЛКОВА – к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Олена ЄРЕМЯН – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна (*координатор конференції*);

Олена НОВОСЬОЛОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Тетяна ПІНЧУК – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Оксана ПОСАДНЄВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Надія ФЕДОРОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Таміла ЧИЖОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Тетяна ШРАМ – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Ірина ПЛЮЩИК – старший викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

С 91 Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали IV Міжнар. наук.–практ. Інтернет-конф. (20 листопада 2024 р., м. Херсон – м. Хмельницький) – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. – 453 с.

ISBN 978-617-8187-39-2 (електронне видання)

У збірнику представлені матеріали IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої сучасним проблемам і перспективам розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу, що відбулася 20 листопада 2024 року.

Призначений для науковців, практиків, викладачів з обліку, аудиту, оподаткування, аналізу, фінансів та економіки, а також є корисним для аспірантів і здобувачів.

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яка надана в рукописах, та може не розділяти поглядів авторів на ті чи інші питання.

УДК 657.05(082)

ISBN 978-617-8187-39-2 (електронне видання)

© Херсонський національний технічний університет, 2024
© ФОП Вишемирський В.С., 2024

СЕКЦІЯ 6
«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»

<p><i>Бігдан І. А., к.е.н., доцент</i> <i>Харківський соціально-економічний фаховий коледж, м. Харків, Україна</i> Фінансова система України: сучасний стан та ризики</p>	247
<p><i>Боровік Л. В., д.е.н., доцент</i> <i>Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна</i> Спеціалізовані банки як елементи удосконалення механізму управління інвестиційним потенціалом аграрної галузі</p>	251
<p><i>Дзюблюк О. В., д.е.н., професор,</i> <i>Чайковський Є. Я., аспірант</i> <i>Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна</i> Вплив банківського сектору на економічну безпеку України</p>	253
<p><i>Зимовець В. В., д.е.н., гол. наук. співробітник</i> <i>Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України», м. Київ, Україна</i> Тіньові ліквідні капітали нефінансового корпоративного бізнесу в Україні: макрофінансовий вимір</p>	256
<p><i>Іванов Ю. Б., д.е.н., професор</i> <i>Науково-дослідний центр індустриальних проблем розвитку Національної академії наук України, м. Харків, Україна,</i> <i>Лаптев В. І., д.е.н., професор</i> <i>Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна</i> Податкова підтримка зелених інвестицій: державний та регіональний аспекти</p>	261
<p><i>Комарницька О. М., викладач-методист</i> <i>Відокремлений структурний підрозділ Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський, Україна</i> Підприємництво на ринку банківських послуг в умовах міжнародної інтеграції: поточний стан та основні тенденції</p>	263
<p><i>Краснікова О. М., к.е.н., доцент,</i> <i>Мокієнко Т. В., к.е.н., доцент</i> <i>Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна</i> Диджиталізація в сфері фінансів як один з методів контролю за використанням коштів територіальних громад</p>	266
<p><i>Кужелєв М. О., д.е.н., професор</i> <i>Національний університет «Києво-Могилянська академія», м. Київ, Україна</i> Фінансові аспекти повернення воєнних мігрантів в Україну</p>	268
<p><i>Кульганік О. М., к.е.н., доцент,</i> <i>Московчук Д. С., здобувач</i> <i>Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету, м. Вінниця, Україна</i> Міжнародне кредитування як інструмент розвитку: аналіз практик провідних фінансових інститутів</p>	271
<p><i>Любчак І. С., асистент,</i> <i>Шимін С. В., здобувач</i> <i>Державний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна</i> Фіскальний потенціал митних платежів</p>	273

капіталізації банківської системи невеликий; досить великий рівень відсоткових ставок за кредитами для господарюючих суб'єктів; наявність дуже високих ризиків при здійсненні кредитування; конкуренція між банками здійснюється переважно не в площині якісних показників обслуговування клієнтів, а в площині кількісних показників. Названі недоліки виступають помітною перешкодою до подальшого розвитку економіки в цілому, її банківської системи та підприємництва на ринку банківських послуг зокрема.

Література:

1. Базилевич В. Д. Відновлення фінансової стійкості банківської системи України: антикризові заходи. *Вісник національного банку України. Матеріали круглого столу*. 2009. № 5. С. 9.

2. Шевцова М. Ю. Ринок банківських послуг: динаміка розвитку та сегментації. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. № 7. С. 160-161.

УДК 336.1

*Краснікова О. М., к.е.н., доцент,
Мокієнко Т. В., к.е.н., доцент
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ В СФЕРІ ФІНАНСІВ ЯК ОДИН З МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ КОШТІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Процес диджиталізації охоплює всі сфери нашого життя. Диджиталізація наразі виступає головним трендом в світовій економіці.

Україна переживає сплеск у сфері інформаційних технологій. Дія, Хелсі, Приват24, Резерв+ та багато інших проектів, які не мають аналогів у світі. У фінансовій сфері також розроблені та використовуються багато інструментів, які допомагають користувачам знайомитись та аналізувати процеси формування та напрямки використання бюджетних коштів.

В 2017 р. наказом Міністерства фінансів України була створена державна установа «Відкриті публічні фінанси», яка реалізовує концепцію ІАС «Прозорий бюджет» та супроводжує проекти в сфері публічних даних, що має за мету застосування програмних засобів із використанням різноманітних інструментів управління бюджетними коштами [1].

Одним із таких інструментів є Єдиний веб-портал використання бюджетних коштів в нашій країні (spending.gov.ua). Це офіційний ресурс, в якому громадяни України можуть ознайомитися про рух коштів державного та місцевих бюджетів, в якому зберігається інформація про заключені договори, трансакції та звіти розпорядників бюджетних коштів. Він складається з двох складових. Перша – це пошук за трансакціями, в якій зібрані всі платежі державних, комунальних установ та Пенсійного фонду. Дані подаються на

портал Державною казначейською службою України щодня. Друга складова – це пошук за розпорядниками. В цій частині висвітлюється інформація про договори та стан їх виконання і фінансові звіти. Цю інформацію вносять самі розпорядники бюджетних коштів відповідно до Закону України «Про відкритість використання публічних коштів» [2].

Портал сприяє підвищенню прозорості використання бюджетних коштів. Завдяки ньому з інформацією можуть ознайомитись як контролюючі органи, такі як Рахункова палата та Державна аудиторська служба України, так і небайдужі громадяни нашої держави.

Наступний веб-сайт Бюджет для громадян (openbudget.gov.ua), на якому можна ознайомитися із станом державного та місцевих бюджетів, наводиться інформація про бюджетний процес та його учасників, означені основні показники державного та місцевих бюджетів. Він був створений по запиті громадськості та з ініціативи Міністерства фінансів України в 2018 р. Основна мета цього порталу – інформувати громадськість про стан використання бюджетних коштів, оскільки громадяни, як платники податків повинні розуміти куди витрачаються бюджетні кошти.

Унікальним інструментом, який є складовою порталу «Бюджет для громадян» та розроблений по методології Світового банку, є BOOST-аналіз. Він використовується для аналізу показників бюджетів всіх рівнів в сфері доходів і витрат та сприяє покращенню процесу прийняття рішень в системі управління бюджетними коштами. Крім того, за допомогою цього інструменту можна здійснювати розвернутий аналіз бюджетної політики.

Інформаційний ресурс надає можливість вести діалог із громадськістю у питаннях виконання державного та місцевих бюджетів, дає доступ до інформації про кредитування, фінансування, обсяг доходів, стан і розмір державного боргу. Таким чином кожен громадянин має можливість ознайомитись із станом формування доходів бюджетів та напрямками їх використання.

Ще один інформаційний ресурс – це портал реєстру проектів МФО (proifi.gov.ua), який був створений у 2019 р. та містить відкриту інформацію про проекти соціального та економічного розвитку України, які фінансуються за рахунок міжнародних фінансових організацій. Інформація регулярно оновлюється Департаментом Міжнародних фінансових проектів. На даному сайті можна ознайомитися з проектно-тендерною документацією, з метою та вартістю проекту, з динамікою використання коштів по роках та з відповідальними виконавцями.

Не можна не згадати і єдиний інформаційний ресурс Е-дата, який був створений відповідно до Закону України «Про відкритість використання публічних коштів» та на якому висвітлюється інформація про використання фінансових ресурсів держави [2].

Через війну та наслідки, які вона спричинила, диджиталізація, особливо у фінансовій сфері, набула нового значення. Громади знаходяться у середині процесів розподілу бюджетних коштів та розробці проектів відбудови, визначають потреби територій.

Таким чином, завдяки розробленим програмам громади компетентні у зборі та аналізі даних і мають можливість розробляти інклюзивні послуги для громадян, шукати інвесторів, партнерів та гранти для відбудови нашої держави.

Література:

1. Державна установа «Відкриті публічні фінанси». URL: <https://www.publicfinance.gov.ua/about>
2. Про відкритість використання публічних коштів : Закон України від 11.02.2015 р. № 183-VIII. Дата оновлення: 24.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text> (дата звернення: 15.11.2024).

УДК 314.7:336.5

*Кужелєв М. О., д.е.н., професор
Національний університет «Києво-Могилянська академія»,
м. Київ, Україна*

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ПОВЕРНЕННЯ ВОЄННИХ МІГРАНТІВ В УКРАЇНУ

Початок війни росії в Україні в 2014 році призвів до суттєвих негативних наслідків як у національній економічній системі в цілому, так й на систему публічних фінансів та міграційні процеси в середині країни. Цей етап супроводжувався не тільки втратою контролю над територіями та низкою великих промислових підприємств на сході країни, а й таким явищем як внутрішня міграція населення та появою в українському законодавстві нової категорії громадян – внутрішньо переміщені особи (ВПО). Друга велика хвиля міграції населення відбулася після 24.02.2022 року як наслідок відкритої війни рф проти України. Цей етап характеризується вже домінуванням зовнішньої міграції населення та появою такої категорії громадян як воєнні мігранти [1].

За даними ООН, станом на 30.09.2024 року тимчасовий захист у країнах Європи, США, Канади та ін. мали понад 7 млн українців. Так у ФРН тимчасовий захист офіційно отримало понад 1,2 млн українців, у Польщі за період з лютого 2022 по жовтень 2024 рр. захист отримали понад 1,8 млн українців, майже 600 тисяч українців отримали захист поза Європою. Ще близько 1,25 млн громадян України було примусово переміщено на територію росії та білорусі з тимчасово окупованих територій. За розрахунками міжнародних організацій близько 80% мігрантів – це жінки з дітьми, 13% – дорослі чоловіки, 30 % мігрантів з України – це родини з двома або більше дорослими працездатного віку. Тобто, національна економіка за 2,5 роки втратила приблизно 19% населення, більшість якого не планує найближчим часом повертатися в країну [2].

Такий рівень демографічних втрат має суттєвий вплив на систему публічних фінансів, ринок праці та можливості українського суспільства фінансувати видатки державного бюджету на оборону та відновлення